

Dr. habil. PaedDr. Ing. István Szököl, PhD., Ing-Paed IGIP
Pedagogická fakulta Trnavskej Univerzity v Trnave,
Katedra školskej pedagogiky
Priemyselná 4, 918 43 Trnava
istvan.szokol@truni.sk

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu

Meno a priezvisko autora: Ing. Jana Jurinová, PhD.
Názov habilitačnej práce: Využitie digitálnych technológií a digitálneho edukačného obsahu v technickom vzdelávaní
Odbor habilitačného konania: Odborová didaktika

Oponentský posudok na habilitačnú prácu Ing. Jany Jurinovej, PhD. v rámci konania k získaniu vedecko-pedagogického titulu docent v odbore habilitačného konania Odborová didaktika vychádza z predloženej habilitačnej práce na tému „Využitie digitálnych technológií a digitálneho edukačného obsahu v technickom vzdelávaní“ v rozsahu 148 s. a 6 príloh.

Aktuálnosť témy a štruktúra práce

Autorka habilitačnej práce sa už dlhodobo venuje problematike informačných a komunikačných technológií, vyučovaniu pomocou digitálnych technológií a inovatívnych vyučovacích metód. Veľmi pozitívne hodnotím výber témy, ktorou je využitie digitálnych technológií a digitálneho edukačného obsahu v technickom vzdelávaní. Predchádzajúce roky nám ukázali, že informačná gramotnosť, ako aj využitie IKT vo vyučovacom procese sú dôležitými činiteľmi v našom školskom systéme. Autorka poukazuje aj na digitálnu transformáciu školského systému na Slovensku, pričom porovnáva situáciu so zahraničím. Práca sa delí na teoretickú a empirickú časť, pričom tá empirická obsahuje 83 strán.

Hodnotenie obsahovej stránky

V rámci prvej kapitoly habilitantka predstavuje históriu využívania IKT prostriedkov vo vzdelávaní. V tejto časti sa opiera o výsledky projektov a výskumov z oblasti digitálnej transformácie vzdelávania. Aj keď sú už školy celkom slušne vybavené IKT prostriedkami, školy uvádzajú že je nedostatok a nevhodnosť učebných materiálov. Uvádza tiež, že ochota riaditeľov a učiteľov zavádzať rôzne inovácie do výchovno-vzdelávacieho procesu v porovnaní s priemerom krajín OECD bola vyššia. Druhá časť tohto výskumu sa zaoberá využívaním interaktívnych tabúl vo vyučovacom procese. Porovnávajú sa tu rôzne reformné koncepcie, z ktorých mnohé zostali nezrealizovanými. Bohužiaľ vieme, že aj keď školy sú už dobre vybavené týmito prostriedkami, využiteľnosť je mizivá. V ďalšej podkapitole sa píše o súčasnej prebiehajúcej digitálnej transformácii na Slovensku, pričom sa bližšie venuje akčnému plánu do roku 2024. Je pozitívne, že sa tu spomínajú pozitívne, ako aj negatívne stránky online vzdelávania. Negatívne sa hodnotí v práci prístup štátu k pomoci školám

a učiteľom v rámci digitálneho vzdelávania a metodiky výučby počas pandémie COVID-19. Podkapitola 1.3 sa venuje transformáciou vzdelávania na národnej a regionálnej úrovni, takisto sa uvádzajú aj jednotlivé projekty, ktoré sa transformácii venujú. V predchádzajúcom roku v rámci projektu NP edIT ukončilo až 135 absolventov- digitálnych koordinátorov, ktorí v týchto pozíciách pracujú na jednotlivých školách. Pri tejto transformácii habilitantka prízvukuje dôležitosť transformácie vzdelávania budúcich učiteľov a systematický rozvoj celoživotného vzdelávania učiteľov. Za pozitívne považuje zriadenie centrálného úložiska digitálneho edukačného obsahu-VIKI, aj keď v súčasnosti nefunguje najoptimálnejšie. Ďalšia podkapitola „Digitálne nástroje pre podporu online vzdelávania,“ sa zaoberá predstavením viacerých platforiem na vzdelávanie. V prvom rade sa uvádza Edupage, LMS Moodle, ako aj viaceré nástroje na organizovanie videokonferencií- MS teams, Google Meet, Zoom meetings,..Autorka uvádza aj vlastné skúsenosti v rámci online vyučovania pomocou systémov využívaných fakultou. V časti trendy v transformácii vzdelávania pomocou digitálnych technológií v IT sektore opisuje digitálnu školu vo vzťahu k žiakom tak, že opisuje jej fungovanie v umožnení preberania adekvátnej zodpovednosti za svoje učenie. Pri šiestej podkapitole autorka vyzdvihuje význam diagnostikovania žiakov/štvudentov, význam hodnotenia a klasifikácie, ako aj význam autoevalvácie práce učiteľa. Už počas pandémie a online vyučovania sme zistili dôležitosť autoevalvácie učiteľskej profesie a práce učiteľa vo vyučovacom procese- hlavne efektivitu a transformáciu poznatkov. Vzhľadom k stanovenej téme sa opisuje aj pedagogický výskum, použité metódy a nástroje. Autorka sa vo výskumnej časti venuje zvlášť predmetu „Teória a vývoj počítačových hier,“ pričom konštatuje, že predmet s podobným obsahom fakulty na Slovensku neponúkajú a aj kvôli tomu sa v práci nemôže venovať výlučne iba kvantitatívnemu výskumu. V poslednej podkapitole teoretickej časti opisuje spoločenskú opodstatnenosť realizovaného výskumu, kde zdôrazňuje hlavný cieľ práce, čím je overenie účinnosti vytvorených materiálov pri realizácii rôznych foriem vzdelávania pri využití prístupu obrátenej triedy. Za pozitívne považujem využitie viacerých literárnych zdrojov z danej problematiky zo zahraničia, ako aj zo Slovenska.

Empirická časť habilitačnej práce sa venuje opisu súčasného stavu a vývoja skúmanej problematiky, kde autorka v rámci predmetu Teória a vývoj počítačových hier opisuje jej zameranie, cieľ, výkonové štandardy, ako aj limitujúce faktory ovplyvňujúce vyučovací proces. Výber skúmaných subjektov považujeme skôr za reprezentatívny, nakoľko predmet si vybralo iba sedem študentov. Autorka si ako výskumnú metódu zvolila dotazník a opísala priebeh vyučovania v online prostredí v akademickom roku 2020/21. Pozitívne hodnotím opis vypracovania hodnotenia a kontroly predmetu autorkou, pričom opisuje aj jednotlivé úlohy, semestrálne práce. Následne autorka zadala aj druhý dotazník, ktorej cieľom bolo zistiť názory na realizované rôzne spôsoby vzdelávania. V práci sa využili aj iné výskumné metódy, ako skupinový rozhovor, individuálny rozhovor, pozorovanie. Podrobne sa opisuje aj hodnotenie semestrálneho projektu, priebežných úloh, ako aj finálne hodnotenia daného predmetu. Záverom empirickej časti autorka predstavila niekoľko prípadových štúdií pre zistenie spätnej väzby na sprostredkované materiály a ohodnotenie realizácie predmetu, ako aj opísala prínosy práce pre odbor aj pedagogickú prax. Väčším problémom, ako je vybavenosť škôl prostriedkami IKT sa však javí nepripravenosť zainteresovaných strán aktívneho využívania inovatívnych metód a nástrojov vo vzdelávaní aj po viac, ako 30 ročnej transformácii škôl na moderné, digitálne školy.

Hodnotenie formálnej stránky

Habilitačná práca z formálnej stránky spĺňa kritéria na takýto typ práce. Odkazy, citácie, ako aj zoznam použitej literatúry sú spracované podľa normy STN ISO 690. Použitá literatúra je z relevantných, aktuálnych zdrojov s využitím domácej aj zahraničnej literatúry. Obrázky, grafy uvedené v práci sú prehľadné a jasné. Jediný menší formálny nedostatok sú pravopisné preklepy, ktoré sa nachádzajú skoro množstve strán.

Prínos práce

Habilitačná práca má viacero prínosov pre pedagogickú prax, ako aj pre odborovú didaktiku. Za jedným z hlavných prínosov považujem skúmanie účinnosti vyučovania v rámci viacerých foriem vyučovania, napr. pri online vzdelávaní, hybridnom vzdelávaní, ale aj pri tradičných formách vzdelávania. Ďalším prínosom je vytvorenie učebného materiálu v dvoch formách - inštruktážne videá a skriptá, ktoré sa aj overovali. Za pozitívne považujem aj predstavenie metód, ktoré sú menej zaužívané v praxi, ako napríklad prístup obrátenej triedy, využívanie komplexného heterogénneho hodnotiaceho systému. Prínos práce vidím aj v oblasti rozvoja pedagogickej teórie a odborovej didaktiky, v prehĺbení poznatkov a prístupov vo vzdelávaní na konkrétnych príkladoch v rámci predmetu „Teória a vývoj počítačových hier,,.

Otázky k habilitačnej práci:

1. Z hľadiska digitálnej transformácie vzdelávania má podľa Vás digitálny koordinátor pôsobiť v ktorých oblastiach?
2. Pedagogickí zamestnanci podľa Vás v rámci svojho profesijného rozvoja venujú dostatočnú pozornosť online vzdelávaniu a IKT zručnostiam?
3. Vedeli by ste priblížiť, aké sú nedostatky prístupu obrátenej triedy?

Záver:

Vzhľadom na uvedené skutočnosti konštatujem, že posudzovaná habilitačná práca spĺňa požiadavky kladené na tento typ kvalifikačnej práce a preto ju hodnotím kladne. Prácu odporúčam na obhajobu pred Vedeckou radou VŠ DTI v Dubnici nad Váhom. Po jej úspešnom obhájení navrhujem udeliť Ing. Jane Jurinovej, PhD. vedecko-pedagogický titul

„docent“

v odbore habilitačného a inauguračného konania Odborová didaktika.

V Trnave, 15.01.2023

Dr. habil. PaedDr. Ing. István Szököl, PhD., Ing-Paed IGIP